

INFORMACIJA VISUOMENEI

iš metodikos

VAISIAUS PEČIŲ UŽSTRIGIMAS

.L.A.G.D.

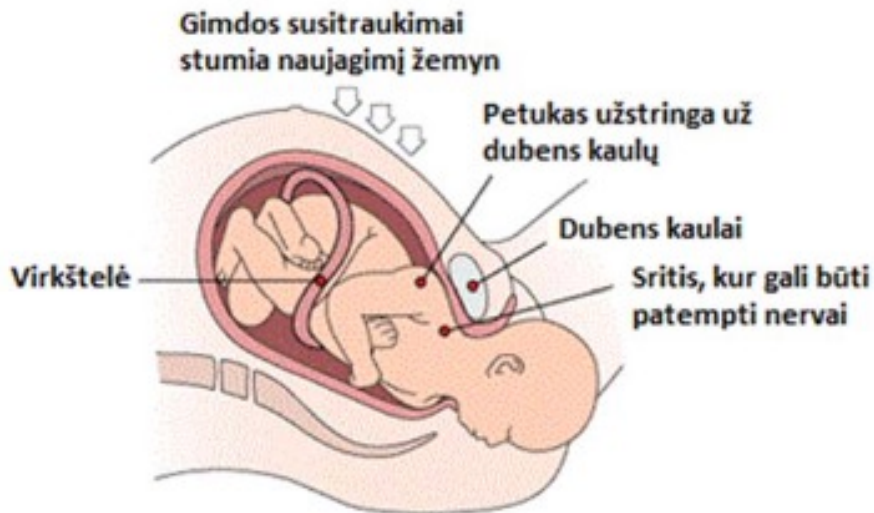
LIETUVOS AKUŠERIŲ
GINEKOLOGŲ DRAUGIJA

2019 07 13

VAISIAUS PEČIŲ UŽSTRIGIMAS

Kas yra vaisiaus pečių distocija?

Petukų distocija nustatoma tada, kai išlindus naujagimio galvai, vienas petukas užstringa už motinos dubens kaulų (sąvaržos) ir trukdo išlįsti visam kūnui. Teikiant pagalbą, dažniausiai naujagimis gimsta greitai ir saugiai.

<http://www.babycentre.co.uk>

Ar dažnai pasitaiko petukų distocija?

Petukai užstringa maždaug 1 iš 150 (0,7 proc.) naujagimių.

Ar petukų distociją galima prognozuoti?

Dažniausiai petukai užstringa gimdymo metu netikėtai ir daugelio atvejų nuspėti neįmanoma. Didesnė petukų distocijos tikimybė yra, jeigu:

- petukų distocija buvo ankstesnio gimdymo metu;
- gimdyvė serga cukriniu diabetu;
- moters kūno masės indeksas (KMI) ≥ 30 ;
- gimdymas yra sužadintas;
- gimdymas yra ilgas;
- gimdymo metu naudojamos replės ar vakuuminis ekstraktorius.

Pečių distocija labiau tikėtina, jei vaisius stambus, tačiau daugumos naujagimių, sveriančių iki 4,5 kg, pečiai išlenda lengvai. Pusė visų petukų distocijos atvejų pasitaiko, jei naujagimis sveria iki 4 kg.

Ultragarsiniu tyrimu tiksliai nustatyti naujagimio svorį neįmanoma, todėl, jei nėra kitų rizikos veiksnių, jo atlikti nerekomenduojama.

VAISIAUS PEČIŲ UŽSTRIGIMAS

Ar galima išvengti petukų distocijos?

Daugeliu atvejų petukų distocijos išvengti negalima, nes jos neįmanoma prognozuoti. Jeigu Jūs sergate cukriniu diabetu arba nėštumo metu diagnozuotas neščiųjų diabetas, siekiant išvengti petukų distocijos, tam tikrais atvejais Jums gali būti pasiūlyta anksčiau sužadinti gimdymą arba atlikti cezario pjūvio operaciją. Jeigu diabetu nesergate, gimdymo sužadinimas neapsaugo nuo petukų distocijos, net jeigu prognozuojamas stambus vaisius. Cezario pjūvio operacijos taip pat nerekomenduojama atlikti kiekvienai nėščiajai, kurios vaisius gali būti stambus.

Kas vyksta užstrigus petukams?

Akušeris ir gydytojas akušeris-ginekologas žino, kad kiekvieno gimdymo metu yra vaisiaus petukų užstrigimo tikimybė.

Petukų užstrigimas – ūmi būklė, todėl labai svarbu greitai suteikti pagalbą. Reikia greitai išlaisvinti užstrigusį petuką, kad galėtų išlįsti visas kūnas ir naujagimis galėtų įkvėpti. Užstrigus petukams bus iškviesta 3 ar 4 žmonių pagalbos komanda (gydytojas, akušeris, naujagimių gydytojas). Akušeriai ir gydytojai, prižiūrintys gimdymą, yra išmokyti išlaisvinti užstrigusį petuką, todėl daugeliu atvejų naujagimis gimsta greitai ir saugiai.

Užstrigus petukams, gydytojas arba akušeris paprastai atlieka toliau išvardintus veiksmus.

- Paprašys Jūsų nustoti stangintis.
- Paprašys atsigulti ant nugaros, maksimaliai sulenktas kojas per klubų bei kelių sąnarius laikyti plačiai, glaudžiant prie krūtinės šonų, siekiant padaryti daugiau vietos dubenyje.
- Ranka spaus pilvą virš gaktikaulio (sąvaržos), siekdami išlaisvinti petuką.
- Spręs, ar reikia įkirpti tarpvietę (atlikti epiziotomiją), kad atsirastų daugiau vietos ir petuką išlaisvinti būtų lengviau.

Dažniausiai šių veiksmų pakanka, kad naujagimis saugiai gimtų. Jeigu atliekant minėtus veiksmus petuko išlaisvinti nepavyksta, pagalba teikiama toliau.

- Gydytojas ar akušeris įkiš savo ranką į makštį ir bandys išlaisvinti petuką.
- Jūsų gali paprašyti apsiversti keturpėsčia, nes tokia padėtis gali padėti išlaisvinti petuką. Kai tik petukas bus išlaisvintas ir naujagimis gims, jį apžiūrės naujagimių gydytojas.

Kas galėtų nutikti motinai ir naujagimiui, jei petukai užstrigtų?

Motinai

- Užstrigus petukams, dažnesni makšties plyšimai bei gausus kraujavimas po gimdymo.

Naujagimiui

- Maždaug 1 iš 10 pasitaiko kaklo srityje esančių nervų patempimas, vadinamas peties nervų rezginio pažeidimu. Dažniausias pažeidimo tipas – Erbo paralyžius. Dėl jo naujagimis gali nejudinti rankos, tačiau paprastai po kelių valandų ar dienų rankos judesiai atsinaujina. Ilgalaikis pažeidimas pasitaiko retai.
- Kartais užstrigus petukams gali lūžti naujagimio raktikaulis ar rankos kaulai, tačiau paprastai šie lūžiai greitai ir lengvai sugyja.
- Labai retais atvejais, net ir teikiant kvalifikuotą pagalbą bei atlikus visus įmanomus veiksmus, nepavykus greitai išlaisvinti užstrigusio petuko, dėl deguonies stokos gali būti pažeistos naujagimio smegenys.